

**КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ НАРЕДБА ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 26 ОТ 2008 Г. ЗА
УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ И ДЕТСКИТЕ КУХНИ
И ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ТЯХ**

Коментар	Автор	Дата
Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 3За нас от съществено значение в настоящия момент е и липсата на интегрираност между системите за грижа и образование на децата в ранна възраст: от 0 до 3 годишна възраст и 4-7 години. Ключово е постигането на синхрон във философиите и ценностите на двете водещи министерства, Министерство на здравеопазването и Министерство на образованието и науката, и усъвършенстване на модела за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата в яслените групи, и настояваме детските ясли да преминат към системата на МОН. Към момента в тях преобладава медицинският подход на грижа, без акцент върху ранното учене. Предложението ни е в синхрон с новата европейска политика за холистичен подход в осигуряването на образование и грижи в ранна детска възраст, като част от интегриран пакет от политики и дейности, основани на правата на децата и инвестирането в човешкия капитал.[1] [1] Препоръка на Съвета на Европейския съюз от май, 2019, за изграждане на висококачествени системи за образование и грижа в ранна детска възраст (ОГРДВ)	Vania Kaneva	16.06.2020

Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 2

Друг важен аспект е местонахождението на тези сгради по отношение на семействата, живеещи в отдалечени и изолирани райони или изолирани квартали в големите градове. Много често семействата с ниски доходи изпитват затруднение, свързани с осигуряване на редовно посещение на децата си поради невъзможността да осигурят допълнителни средства за транспортни разходи до наличната услуга, вкл. времето за пътуване. В тази връзка изборът на терени и обекти за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли и градини следва да отчете и потребностите от услуги за ОГРДВ за децата, живеещи в изолирани населени места и квартали на столицата и големите градове. В други европейски държави, където има населени места с бедни общности и без детски градини, е допустимо изграждането на детски градини в селски къщи, църкви или други налични помещения. В този смисъл, изискванията на чл. 10 от Наредба No3 за необходимите помещения в детските градини биха били непостижими в подобни населени места. Същото се отнася и за изискванията за детските площадки в откритите пространства на детските градини. За да има пълен обхват на децата от тези населени места е необходимо или допълнително облекчаване на изискванията или допускане на изключения там, където общините не разполагат с необходимите бюджетни средства да ги покрият. Бихме искали да насочим вниманието и към започване на широка обществена дискусия за развиване и регулиране на разнообразни форми на образование и грижа в ранна възраст, с ангажираност на всички заинтересовани страни. Такива форми са родителските кооперативи, детски образователни центрове и други, част от европейската практика в грижата за децата. Такива примери са посочени в доклада „Ранното детско развитие в България. Изследване на системите подкрепящи ранното детско развитие, взаимовръзките и взаимодействието между тях и с родителите“ (стр. 27), подготвен от фондация „За Нашите Деца“. В доклада е описана практиката на три държави – Германия, Франция и Норвегия, в които се набляга на „разнообразието от форми на детска грижа във всяка от възрастите на децата и изборът е даден на родителите, вместо да се разчита на предлагането на еднотипни услуги за колективен прием от типа детска ясла или детска градина. В

Vania
Kaneva

16.06.2020

Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 1

Становище на Алианс за ранно детско развитие относно предложените промени в Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях и Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини

Алиансът за ранно детско развитие е обединение от над 50 български неправителствени и междуправителствени организации с представителство в България и физически лица, които реализират дейности за подобряване на благополучието на децата в ранна възраст и техните семейства. Членовете на Алианса и неговите партньори работят за постигане на споделена визия за децата в ранна възраст в България, съгласно която всяко дете да има възможност да разгърне своя потенциал в максимална степен.

Алиансът за ранно детско развитие приветства иницираните промени в нормативите, които регулират строителството и изграждането на детски ясли и детски градини, с цел повишаване на възможностите за разкриване на допълнителни места за образование и грижа в ранна възраст (ОГРДВ). Нуждата от места за всички деца в яслена и градинска възраст е драстична, както показват и данните, представени след приключването на първо класиране за прием, проведено през м. май 2020, особено в големите градове и столицата. На практика, достъп до общинските услуги за ранно образование и грижа не е гарантиран на всички деца и се превръща в ограничение, което принуждава родителите да се насочат към единствената алтернатива – частна услуга. Тази алтернатива е неприложима за икономически уязвимите семейства, с ниски и/или непостоянни доходи, както и за семейства, които живеят в изолирани райони.

Безспорно е, че разширяването на възможностите за разкриване на нови детски ясли и градини ще повиши наличието им и достъпа до тях, още повече, че съгласно данни на Европейската комисия, страната ни изостава по обхват на децата в ОГРДВ. Според Eurydice Report, 2019, заложената „цел от Барселона“ за достигане на 33 % обхват на децата под 3 години в ОГРДВ в Европейския съюз е достигната. Но в България обхватът на децата в тази възрастова група е далеч от заложената европейска цел – под 10 % от българските деца ползват услуги по ОГРДВ. Страната ни изостава и от следващата заложена европейска цел за 95 % обхват на децата на възраст 4 години и предучилищна подготовка, като

Vania Kaneva

16.06.2020